

OTSUSED

EUROOPA KESKPANGA OTSUS (EL) 2016/1162,

30. juuni 2016,

konfidentsiaalse teabe avaldamise kohta kriminaaluurimise käigus (EKP/2016/19)

EUROOPA KESKPANGA NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Keskpangade Süsteemi ja Euroopa Keskpanga põhikirja, eelkõige selle artiklit 12.3,

võttes arvesse 19. veebruari 2004. aasta otsust EKP/2004/2, millega võetakse vastu Euroopa Keskpanga kodukord, ⁽¹⁾ eelkõige selle artikleid 23 ja 23a,

ning arvestades järgmist:

- (1) Ühtse järelevalvemehhanismi asutamisega võivad nii Euroopa Keskpang (EKP) kui ka riiklikud pädevad asutused saada taotlusi riikide kriminaaluurimisasutustelt konfidentsiaalse teabe avaldamiseks, mis on loodud või saadud nende järelevalveülesannete ja vastutuse täitmisel.
- (2) Euroopa Keskpanga määruse (EL) nr 468/2014 (EKP/2014/17) ⁽²⁾ artikli 136 kohaselt, kui EKP-l on oma nõukogu määrusest (EL) nr 1024/2013 ⁽³⁾ tulenevaid ülesandeid täites alust kahtlustada kriminaalkuriteo toimepanemist, esitab ta asjaomasele riiklikule pädevale asutusele taotluse anda juhtum kooskõlas riigisisese õigusega üle asjakohastele asutustele uurimiseks ja võimalikuks kriminaalvastutusele võtmiseks.
- (3) Kooskõlas riigisisese õigusega on toimunud pikaajaline koostöö riiklike pädevate asutuste ja riigi kriminaaluurimisasutuste vahel seoses juurdepääsuga konfidentsiaalsele teabele järelevalve alla kuuluvate üksuste või gruppide kohta määruse (EL) nr 468/2014 (EKP/2014/17) artikli 2 lõigete 20 ja 21 tähendustes. Selle koostöö ja konfidentsiaalse teabe avaldamise tingimused riigi kriminaaluurimisasutustele määrab suures ulatuses riigi õigus. Samas on liidu õigusel teatav mõju tingimustele, mille alusel võib pädevate asutuste, k.a EKP, valduses olevat ühtse järelevalvemehhanismi sisest konfidentsiaalset teavet avaldada riigi kriminaaluurimisasutusele nende taotluse korral. Need liidu õigussätted sätestavad näiteks lojaalse koostöö põhimõtte, heauskse koostöö põhimõtte, ühtse järelevalvemehhanismi sisese teabevahetuse kohustuse, isikandmete kaitse kohustuse ja ametisaladuse hoidmise kohustuse.
- (4) Lisaks EKP-le määrusega (EL) nr 1024/2013 pandud ülesannetega seotud konfidentsiaalse teabe avaldamisele, sh riiklike pädevate asutuste valduses olev teave EKP abistamisel EKP ülesannetes selle määruse alusel, võivad need tingimused kehtida üldjuhul ka rahapoliitikaga ja muude EKPSi/eurosüsteemi ülesannetega seotud konfidentsiaalse teabe avaldamise suhtes.
- (5) EKP peab järgima ametisaladuse hoidmise kohustust ja kohustust tagada oma toimimine ja sõltumatus. Lisaks sellele peab EKP jätkuvalt arvestama avalike huvidega ja teatavate isiklike huvidega, millest tulenevalt tuleb vältida teatavate dokumentide või teabe avaldamist, kui avaldamine on nende huvidega vastuolus. Samas ei tohiks need kohustused kaasa tuua täielikku keeldu ametisaladuse hoidmise kohustusega hõlmatud EKP konfidentsiaalse teabe avaldamisele riigi kriminaaluurimisasutustele.

⁽¹⁾ ELTL 80, 18.3.2004, lk 33.

⁽²⁾ Euroopa Keskpanga määrus (EL) nr 468/2014, 16. aprill 2014, millega kehtestatakse raamistik Euroopa Keskpanga ja riiklike pädevate asutuste vaheliseks ning riiklike määratud asutustega tehtavaks koostööks ühtse järelevalvemehhanismi raames (ühtse järelevalvemehhanismi raammäärus) (EKP/2014/17) (ELT L 141, 14.5.2014, lk 1).

⁽³⁾ Nõukogu määrus (EL) nr 1024/2013, 15. oktoober 2013, millega antakse Euroopa Keskpangale eriülesanded seoses krediidasutuste usaldatavusnõuete täitmise järelevalve poliitikaga (ELT L 287, 29.10.2013, lk 63).

- (6) Liidu õiguse kohaselt tuleb kaitsta teatavat teavet või dokumente, sh isikuandmeid, ja liidu õigus keelab konfidentsiaalse teabe või dokumentide avaldamise kolmandatele isikutele teatavaid erandeid arvestades. Eelkõige võib Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/36/EL⁽¹⁾ ametisaladuse reeglite kohaselt avaldada konfidentsiaalset teavet, mille on saanud isikud, kes töötavad või on töötanud pädevate asutuste heaks, ning pädevate asutuste huvides tegutsevad audiitorid ja eksperdid, ainult kokkuvõttena või sellisel koondkujul, et üksikuid krediitiasutusi pole võimalik tuvastada, kuid see ei puuduta kriminaalõiguse valdkonda kuuluvaid juhtumeid.
- (7) Euroopa Keskpankade Süsteemi ja Euroopa Keskpanga põhikirja artikli 37.2 kohaselt tuleb neid õigusakte kohaldada isikute suhtes, kellele on kättesaadavad andmed, mille puhul liidu õigusaktid näevad ette saladuse pidamise kohustuse.
- (8) Liidu õigus ei ole veel sätestanud menetlusraamistikku taotluste käsitlemiseks, mille EKP, riiklikud pädevad asutused või riikide keskpangad (RKPd) saavad riikide kriminaaluurimisasutustelt konfidentsiaalse teabe saamiseks seoses EKP-le määrusega (EL) nr 1024/2013 pandud ülesannetega, sh teave, mida riiklikud pädevad asutused või RKPd valdavad seoses EKP abistamisega määrusest (EL) nr 1024/2013 tulenevate ülesannete või rahapoliitika ja muude EKPSi/eurosüsteemiga seotud ülesannete täitmisel. Samas peaks riigi menetlusnormide kohaldamine nendele taotlustele olema kooskõlas liidu õiguse üldpõhimõtetega, eelkõige lojaalse koostöö põhimõtte, heauskse koostöö põhimõtte ja teabevahetuse kohustusega kooskõlas määruse (EL) nr 1024/2013 artikliga 6. Seetõttu ja kooskõlas liidu õigusega soovib EKP konsulteerimist või kohastel juhtudel teatamist konfidentsiaalse teabe taotlustest, mille riiklikud pädevad asutused või RKPd saavad riikide kriminaaluurimisasutustelt seoses EKP-le määrusega (EL) nr 1024/2013 pandud ülesannetega, sh teave, mida riiklikud pädevad asutused või RKPd valdavad seoses EKP abistamisega määrusest (EL) nr 1024/2013 tulenevate ülesannete või rahapoliitika ja muude EKPSi/eurosüsteemiga seotud ülesannete täitmisel.
- (9) Käesolevat otsust ei kohaldata juurdepääsu taotluste suhtes teabele, mis puudutab isikuid, kellel on EKPga töölepinguline suhe või otsene või kaudne lepinguline suhe EKPga ehitustööde teostamiseks, asjade tarnimiseks või teenuste osutamiseks.
- (10) Seetõttu tuleb käesolevas otsuses sätestada tingimused, mida EKP kohaldab konfidentsiaalse teabe avaldamise suhtes riiklike pädevate asutuste ja RKPde poolt riikide kriminaaluurimisasutustele seoses EKP-le määrusega (EL) nr 1024/2013 pandud ülesannetega või rahapoliitika ja muude EKPSi/eurosüsteemiga seotud ülesannetega.
- (11) EKP õigusjärelvalve ja juhtimise osakond tegutseb EKP sisese koordinaatorina seoses juurdepääsu taotlustega käesoleva otsuse kohaldamisalas olevatele dokumentidele,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Mõisted

Käesolevas otsuses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „konfidentsiaalne teave“ (*confidential information*) – mis tahes konfidentsiaalne teave, sh teave, mille suhtes kohaldatakse andmekaitse sätteid, ametisaladuse kohustust, direktiivi 2013/36/EL ametisaladuse sätteid või dokumente liigitusega ECB-CONFIDENTIAL või ECB-SECRET EKP konfidentsiaalsuskorra alusel; siia ei kuulu teave, mis puudutab isikuid, kellel on EKPga töölepinguline suhe või otsene või kaudne lepinguline suhe EKPga ehitustööde teostamiseks, asjade tarnimiseks või teenuste osutamiseks;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2013/36/EL, 26. juuni 2013, mis käsitleb krediitiasutuste tegevuse alustamise tingimusi ning krediitiasutuste ja investeerimisühingute usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet, millega muudetakse direktiivi 2002/87/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2006/48/EÜ ja 2006/49/EÜ (ELT L 176, 27.6.2013, lk 338).

- b) „riigi kriminaaluurimisasutus“ (*national criminal investigation authority*) – mis tahes kriminaalõigusliku pädevusega riiklik ametiasutus;
- c) „riiklik pädev asutus“ (*national competent authority*) – tähendus määruse (EL) nr 1024/2013 artikli 2 lõikes 2. See määratlus ei mõjuta riigisiseste õigusaktidega kehtestatud korda, mille kohaselt antakse teatavad järelevalveülesanded RKP-le, mis ei ole määratletud kui riiklik pädev asutus. Sellise korra puhul tähendab käesoleva otsuse osutus riiklikule pädevale asutusele ka osutust RKP-le talle riiklike õigusaktidega pandud järelevalveülesannete osas.

Artikkel 2

Riikide kriminaaluurimisasutuste taotlused EKP-le

1. Riikide kriminaaluurimisasutuselt taotluse saamisel võib EKP esitada tema valduses olevat konfidentsiaalset teavet, mis on seotud EKP-le määrusega (EL) nr 1024/2013 pandud ülesannetega või rahapoliitika või muude EKPSi/euroosüsteemi ülesannetega, riiklikule pädevale asutusele või RKP-le avaldamiseks riigi kriminaaluurimisasutusele järgmistel tingimustel:

- a) asjaomane riiklik pädev asutus või RKP võtab kohustuse tegutseda selle taotluse osas EKP nimel;
- b) kui i) selle teabe avaldamise selge kohustus tuleneb liidu või riigi õigusest; või ii) asjakohane õigusraamistik lubab selle konfidentsiaalse teabe avaldamist ja selle teabe avaldamisest keeldumiseks puuduvad veenvad põhjused, võrreldes vajadusega tagada liidu huvide arvessevõtmine või vältida EKP toimimise ja sõltumatuse mõjutamist, eelkõige tema ülesannete täitmise ohustamist;
- c) asjaomane riiklik pädev asutus või RKP võtab kohustuse nõuda taotluse esitanud riigi kriminaaluurimisasutuselt esitatud konfidentsiaalse teabe üldsusele avalikustamise vastu kaitse tagamist.

2. Lõige 1 ei mõjuta liidu või riigi õiguse mis tahes konkreetseid konfidentsiaalse teabe avaldamisega seotud sätteid.

Artikkel 3

Riikide kriminaaluurimisasutuste taotlused riiklikele pädevatele asutustele või RKPdele

1. EKP peab saama riiklikelt pädevatelt asutustelt ja RKPdelt nõusoleku, et kriminaaluurimisasutuselt taotluse saamisel avaldada konfidentsiaalset teavet, mis on seotud ülesannetega, mis on pandud EKP-le määrusega (EL) nr 1024/2013, või rahapoliitika või muude EKPSi/euroosüsteemiga seotud ülesannetega, olenemata sellest, kas teabe valdaja on EKP või riiklik pädev asutus või RKP, konsulteerivad nad taotlusele vastamise osas võimaluse korral EKPga. EKP nõustab, kas teavet võib avaldada, osutades, kas asjaomase konfidentsiaalse teabe avaldamisest keeldumisel esinevad veenvad põhjused liidu huvide kaitsmiseks või EKP sõltumatuse ja toimimise kaitsmiseks. EKP nõustab riiklikku pädevat asutust või RKPd tingimusel, et konsulteerimine toimub õigeaegselt enne lõpliku otsuse tegemist riikliku pädeva asutuse või RKP poolt, millega antakse taotlusele lõplik vastus.

2. Kui järelevalvevastutust määruse (EL) nr 1024/2013 alusel täitev riiklik pädev asutus leiab, et taotletud teave on oluline või et selle avaldamisel on negatiivne mõju ühtse järelevalvemehhanismi mainele, peab EKP saama riikliku pädeva asutuse nõusoleku teatada EKP-le õigeaegselt riikide kriminaaluurimisasutustelt saadud konfidentsiaalse teabe taotlustest enne lõpliku vastuse andmist riiklike pädevate asutuste otsese järelevalve alla kuuluvate vähem oluliste krediitiasutuste kohta. EKP annab oma parima, et vastata riikliku pädeva asutuse poolt seatud tähtja jooksul, mis on mõistlik, objektiivselt põhjendatud ja lõpeb enne lõpliku otsuse tegemist riikliku pädeva asutuse poolt, millega antakse riigi kriminaaluurimisasutusele lõplik vastus.

3. EKP nõuab, et riiklikud pädevad asutused või RKPd teavitavad EKPd regulaarselt riigi kriminaaluurimisasutuste taotlustest ja võimaluse korral teabest, mida nende taotlustega seoses avaldatakse, kui EKPga ei konsulteeritud kooskõlas lõikega 1 või EKPd ei teavitatud kooskõlas lõikega 2 põhjustel, mis neist ei olene.

*Artikkel 4***Jõustumine**

Käesolev otsus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Frankfurt Maini ääres, 30. juuni 2016

EKP president
Mario DRAGHI
